

УДК 341.171; 346.1; 346.5

DOI: 10.5281/zenodo.10421525

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО
ІНВЕСТУВАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ
ДОСВІДУ ЄС**

Вінник Оксана Мар'янівна,

доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України,
головний науковий співробітник відділу
міжнародного приватного права та правових
проблем євроінтеграції Науково-дослідного
інституту приватного права і підприємництва
імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України
(м. Київ)

ORCID: 0000-0002-9397-5127

Стаття присвячена проблемам забезпечення ефективності інвестування в умовах повоєнної відбудови України. У зв'язку з цим аналізується стан економіки та інших сфер суспільного буття України з огляду на втрати від російської агресії, визначається обсяг коштів, необхідних на відбудову, роль нормативно-правового забезпечення в посиленні ефективності інвестування, його корегування з огляду на необхідність повоєнної відбудови і, відповідно, збільшення можливостей для залучення інвестицій. Стимули для приватного інвестування, що забезпечує Закон 2020 р. «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» та внесені в нього зміни 2023 р., не спроможні повністю вирішити залучення необхідних для повоєнної відбудови колосальних (понад 400 млрд. дол.) коштів. У зв'язку з цим постає проблема залучення інвестицій від дружніх держав та пошуку адекватних правових механізмів. Досвід ЄС може прислужитися в цій справі, оскільки Регламент 2021/2085 від 19.11.2021 (Council Regulation (EU) 2021/2085 of 19 November 2021 establishing the Joint Undertakings under Horizon European and repealing Regulations (EC) No 219/2007, (EU) No 557/2014, (EU) No 558/2014, (EU) No 559/2014, (EU) No 560/2014, (EU) No 561/2014 and (EU) No 642/2014. ST/12156/2021/INIT) передбачає правовий механізм залучення коштів кількох дружніх держав (членів ЄС) та приватного бізнесу для реалізації стратегічних інвестиційно-інноваційних проектів у формі інституційних державно-приватних партнерств. Закон України «Про державно-приватне партнерство» не передбачає ні інституційної форми партнерства, ні можливості залучення в ролі державних партнерів, крім України та органів місцевого самоврядування, інших (дружніх для України) держав. Враховуючи потребу в іноземному (на рівні держав) інвестуванні, що докорінно відмінна від обтяжливої для країн-донорів безкоштовної допомоги, та курс України на Євроінтеграцію (і, відповідно, вирішення проблеми адаптації українського

законодавства до права ЄС), українському законодавцеві доцільно врахувати положення зазначеного Регламенту ЄС, не ігноруючи при цьому умови України.

Ключові повоєнна відбудова; інвестиції; інвестування;
слова: державно-приватне партнерство/ДПП; інституційна форма ДПП; іноземні державні партнери.

Подано до 15.12.2023
друку:

Схвалено 22.12.2023
до друку:

Важливість залучення інвестицій для реалізації проектів, необхідних для розвитку економіки та інших сфер суспільного буття, для України, як і будь-якої країни світу, є незаперечною. Потреба в цьому виникла з перших років здобуття Україною незалежності після розпаду СРСР, про що свідчить ціла гілка українського законодавства, присвячена регулюванню інвестиційної діяльності [1] із застосуванням різних форм (спеціальних (вільних) економічних зон/С(В)ЕЗ [2], технологічних парків [3], інноваційних структур [4], наукових парків [5] тощо), від деяких з них довелось відмовитися у зв'язку зі зміною обставин (почата російською державою війна у 2014 р. та окупація деяких територій) та/або слабкою ефективністю С(В)ЕЗ та територій пріоритетного розвитку [6]. Особливо гостро потреба в залученні інвестицій постала у зв'язку з повномасштабною війною, розв'язаною російським агресором в лютому 2022 р., колосальними втратами та руйнуваннями, що виникли в результаті воєнних дій на території України і, на жаль, збільшуються з кожним днем. Відповідно, виникла необхідність відбудови зруйнованого окупантами із застосуванням нових технологій, що мають забезпечити посилення безпековою складовою суспільного життя України, ефективність економіки та її соціальне спрямування. Хоча досі тривають воєнні дії, збільшуючи витрати на війну та усунення її наслідків, проте віра у звільнення території України від окупантів та відновлення мирного життя спонукає до пошуку шляхів повоєнної відбудови нашої країни.

Проблема істотного збільшення можливостей для інвестування в стратегічно важливі для України проекти зумовлена:

– браком власних ресурсів з огляду на втрати [7] з вини агресора значної частини економічного та робочого потенціалу України (виїзд за кордон в пошуку безпеки);

– необхідністю залучення колосальних коштів на відбудову стратегічної інфраструктури та інших об'єктів у зв'язку з постійними ворожими обстрілами, допомогою потерпілими від агресора (втрата житла, бізнесу, шкода здоров'ю), розмінуванням та екологічним відновленням забруднених через війну територій [8];

– витратами на забезпечення ВСУ, виробництва зброї тощо;

– обмеженістю можливостей зарубіжних донорів в допомозі України, в тому числі і через необхідність допомоги Ізраїлю, що зазнав атак з боку терористів ХАМАСу і перебуває в стані війни.

Відтак, гостро стоїть питання пошуку власних можливостей щодо фінансування відбудови, залучення інвесторів до реалізації інвестиційних проектів в Україні. Розширення можливостей для цього забезпечує і вдосконалення нормативно-правового регулювання інвестування, в тому числі внесення низки змін [9] в Закон «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» (умовно – Закон про «інвест-нянь») [10]. Передбачені цим актом стимули для залучення приватних інвестицій в Україну сприятимуть збільшенню інвестування, хоча навряд чи забезпечать весь чи більший обсяг необхідних інвестицій в повоєнну відбудову (як свідчить оцінка Світового банку станом на весну 2023 р. розмір витрат на відбудову перевищує 400 млрд. дол. [11], а з кожним днем війни ця сума збільшується).

Проблемами ефективності інвестування повоєнної відбудови опікуються в основному дослідники-економісти [12; 13; 14; 15; 16; 17], зосереджуючись на можливостях збільшення інвестицій в економіку України з урахуванням комплексу чинників [18]. Разом з тим, малодослідженим є такий правовий механізм, як інституційне державно-приватне партнерство (далі – ДПП) за участі кількох дружніх держав, що передбачено Регламентом 2021/2085 від 19 листопада 2021 р. «Про заснування спільних підприємств у рамках Horizon Europe та скасування Регламентів (ЄС) № 219/2007, (ЄС) № 557/2014, (ЄС) № 558/2014, (ЄС) № 559/2014, (ЄС) № 560/2014, (ЄС) № 561/2014 та (ЄС) № 642/2014» (далі – Регламент 2021/2085) [19].

Розглядаючи порушену тут проблему, варто спочатку визначитися з нововведеннями у сфері інвестування. Нинішня редакція Закону «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» [10] з урахуванням цього річних змін передбачає можливість отримати від держави інвестиційного менеджера, який забезпечить супровід реалізації проекту (так звана «інвест-няня», функції якої колективно виконує команда UkraineInvest [20]), можливість отримати державну підтримку в різних формах.

Нинішня редакція Закону про «інвест-нянь» після прийняття 9 серпня цього року Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями» [9], враховуючи зміни в суспільному житті України (насамперед, повномасштабну війну і необхідність відбудови зруйнованого нею), передбачає [21; 22]:

– запровадження нової форми державної підтримки, а саме часткової компенсації вартості будівництва об'єктів суміжної інфраструктури (до 30% від капітальних інвестицій у новий проект);

– зниження межі розмірів (а) значних інвестицій, вкладених в об'єкти інвестування до укладання спеціального інвестиційного договору, до 12 млн. євро (замість 20, що було передбачено попередньою – 2020 р. – редакцією Закону про «інвест-нянь») та (б) кількості створених нових робочих місць (від 10 до 50 робочих місць, замість 80)) впродовж строку реалізації інвестиційного проекту

із значними інвестиціями, що має надати можливості залучення до інвестиційного процесу більшого кола суб'єктів господарювання: не лише великих, але й середніх підприємств;

– надання можливості інвестору розпочати реалізацію проекту до укладання спеціального інвестиційного договору, а також внести інвестиції на передпроектні роботи (підготовка документації, купівля земельної ділянки тощо) в обсязі 25 відсотків від вартості загального розміру значних інвестицій;

– можливість переговорного процесу між Урядом і інвестором, що дозволить обом сторонам взаємодіяти на етапі узгодження умов угоди між інвестором і державою; встановлення можливості (протягом не більше двох місяців) для доопрацювання, а не повернення поданих інвестором документів та спеціального інвестиційного договору;

– усунення потреби створювати додаткову юридичну особу для реалізації проекту «special purpose vehicle», якщо існуюча компанія інвестора утворена виключно для реалізації проекту із значними інвестиціями.

Закон про «інвест-нянь» [10] набув чинності в лютому 2021 року і став повноцінною системою стимулювання інвестицій в Україні, а ухвалення Кабміном України у травні – липні того ж року відповідних підзаконних актів [23; 24] надали можливість реалізації для передбачених законом інвестиційних стимулів.

Попри можливості отримання від держави інвестиційного менеджменту забезпечення супроводу реалізації інвестиційного проекту, потенційних інвесторів привабила можливість отримати державну підтримку до 30% від капітальних інвестицій у новий проект (зокрема, шляхом побудови інженерно-транспортної інфраструктури), звільнення від сплати податку на прибуток до 5 років, а також від ПДВ та імпортного мита при ввезенні нового обладнання.

Передбачені Законом про «інвест-нянь» стимули допомогли UkraineInvest залучити до розробки станом на лютий 2022 року 28 нових інвестиційних проектів на загальну суму близько 2,29 млрд доларів США [21; 22]. Крім того, 2 проекти на суму 96 млн доларів США із супроводжених установою подали заявки до Мінекономіки за одержанням стимулів у грудні 2021 р. та пройшли всі передбачені процедури погодження до лютого 2022 р., проте війна завадила запланованому на березень 2022 р. підписанню інвестиційних угод, тому реалізація проектів було припинено. Станом на осінь 2023 р. UkraineInvest (урядовий офіс із залучення та підтримки інвестицій) [20] супроводжує 10 інвестиційних проектів на суму 1,25 млрд доларів США у відповідності до Закону про «інвест-нянь» [21; 22].

На повоєнне відновлення України потрібно 411 млрд доларів, що у 2,6 рази перевищує очікуваний ВВП України у 2022 році (про це свідчить нове дослідження Світового банку, ООН, Європейської комісії та України повідомляє Reuters [11]).

Хоча з прийняттям змін до Закону про «інвест-нянь» в Україні підвищилася можливість залучення приватних коштів на відбудову (згідно розрахунків Світового банку від приватних інвесторів можна залучити до 130 млрд. дол. [25]), проте це значно менше прогнозованої цим банком станом на весну 2023 р. необхідної для відновлення України суми – 411 млрд. дол. [11], яка з кожним днем війни зростає з огляду на нові втрати та руйнування. Сподівання на безоплатну допомогу зменшуються (власні проблеми у країн-донорів, війна в Ізраїлі, спричинена агресивними діями ХАМАСу, і, відповідно, передання частини планованих для України коштів на допомогу цій країні) зумовлюють необхідність пошуку нових економіко-правових механізмів для акумулювання коштів на повоєнну відбудову. Не останню роль відіграватиме іноземна підтримка, але не стільки у формі безоплатної допомоги, як інвестування з боку дружніх держав.

Приклад міжнародного інвестування за участі кількох дружніх держав та бізнесу для реалізації стратегічних високовартісних інвестиційно-інноваційних проектів можна знайти в ЄС. Йдеться про Регламенті 2021/2085 від 19 листопада 2021 р. «Про заснування спільних підприємств у рамках Horizon Europe та скасування Регламентів (ЄС) № 219/2007, (ЄС) № 557/2014, (ЄС) № 558/2014, (ЄС) № 559/2014, (ЄС) № 560/2014, (ЄС) № 561/2014 та (ЄС) № 642/2014» (далі – Регламент 2021/2085 [19]), що закріплює особливості застосування інституційної форми державно-приватного партнерства/ДПП загальноєвропейського рівня в рамках програми Horizon Europe¹ щодо заснування 9 спільних підприємств як державно-приватних партнерств для: зміцнення та інтеграція наукового, інноваційного та технологічного потенціалу та співпраці; вирішення проблем глобальних викликів; покращення впровадження інноваційних рішень, спрямованих на вирішення проблем клімату, навколишнього середовища, охорони здоров'я та інших глобальних проблем; сприяння стратегічним пріоритетам Європейського Союзу (ЄС) та економічному зростанню та ін. Членами передбачених зазначеним актом спільних підприємств є: *держави-учасниці ЄС; члени-засновники* (будь-які юридичні особи, засновані в державі-члені, країні, асоційованій з Horizon Europe, або міжнародній організації, яка визначена як член спільного підприємства відповідно до зазначеного Регламенту або одного з його додатків); *асоційовані члени* (юридичні особи, засновані в державі-члені, країні, асоційованій з Horizon Europe, або міжнародній організації, які приєднується до спільного підприємства шляхом підписання листазобов'язання відповідно до встановлених вимог). Отже, засновниками та учасниками подібних інституційних ДПП можуть бути кілька дружніх держав (відповідно до Регламенту – члени ЄС) та суб'єкти підприємництва, спроможні виконати інвестиційні зобов'язання та інші обов'язки приватних партнерів. Для України цей

¹ Horizon Europe є ключовою програмою ЄС для фінансування досліджень та інновацій з бюджетом 95,5 мільярдів євро [26].

досвід важливий з огляду на можливість залучення до реалізації пріоритетних інвестиційно-інноваційних проектів, які потребують великих коштів, не лише суб'єктів бізнесу (вітчизняного та іноземного) та України в особі уповноважених органів, а й держав, що мають намір та можливість надати підтримку нашій країні в реалізації таких проектів в іншій, ніж безоплатна допомога, формі. Зазначений Регламент встановлює досить жорсткі вимоги до спільного підприємства/СП за участі партнерів інституційного ДПП шляхом встановлення ґрунтовних загальних вимог та такого СП, а саме щодо: мети і принципів створення СП, оперативних цілей та завдань таких СП, правового становища членів та партнерів СП, їх внесків; організаційної структури СП, в тому числі органів СП (правління, виконавчий директор, дорадчі органи, серед яких – група представників держав-членів та асоційованих держав, які беруть участь в СП, науковий консультативний орган, а також група зацікавлених осіб як факультативний орган); фінансового забезпечення, звітності, аудиту, внутрішніх ревізій та ін.; до персоналу СП, їх привілеїв, імунітету, відповідальності, порядку вирішення конфлікту інтересів; припинення СП. Друга частина зазначеного Регламенту присвячена особливостям правового становища окремих СП (Circular Bio-based Europe, «Чиста авіація», СП з виробництва чистого водню, Європейського залізничного СП, СП Global Health EDCPT3, СП «Інноваційна ініціатива у здоров'ї», СП «Ключові цифрові технології», СП щодо дослідження Єдиного європейського неба ATM Research 3 Joint Undertaking, СП Smart Networks and Services). Частина 3 Регламенту містить Прикінцеві положення, в тому числі: щодо моніторингу та оцінки діяльності СП, підтримки з боку приймаючої держави, особливості початкової роботи СП Global Health EDCPT3 та СП Smart Networks and Services; щодо скасування низки регламентів; щодо правонаступництва всіх СП, правове становище яких регулюється зазначеним Регламентом, а також положення щодо набрання ним чинності.

Навіть цей короткий аналіз Регламенту 2021/2085 від 19.11.2021 [19] свідчить про визнання Європейським Союзом важливості інституційної форми ДПП за участі держав-членів ЄС та бізнесу для вирішення стратегічних завдань ЄС, а також про ґрунтовність регулювання відносин (175 статей) з метою забезпечення ефективності функціонування такого партнерства, попередження зловживань в процесі функціонування створеного партнерами СП, а також урахування особливостей окремих СП щодо реалізації поставлених перед ними завдань в певних сферах.

Разом з тим, використанню потенціалу інституційного ДПП в Україні заважає чинне нормативно-правове регулювання, а сама, лаконізм Закону України «Про державно-приватне партнерство» [27], в якому відсутня навіть згадка про таку форму ДПП, а тим більш – про можливість співпраці в межах одного ДПП двох і більше держав (України та дружніх країн) нарівні з представниками бізнесу. Однак,

крім прогалин в Законі України «Про державно-приватне партнерство», існує і міжнародна правова складова, адже в подібному до європейського партнерстві мають брати участь дві і більше держав і приватний бізнес, а, отже, між такими державами мають бути відповідні договірні відносини. Членство України в ЄС вирішило б цю проблему при встановленні партнерства за участю держав-членів ЄС. Оскільки поки що це лише бажана перспектива, існує потреба у врегулюванні можливості міжнародного (за участі дружніх держав та бізнесу) державно-приватного партнерства з використанням не лише договірної, а й інституційної форми ДПП.

ВИСНОВКИ:

– російська агресія проти України наклала значний відбиток на суспільне життя нашої держави, спричинивши значні втрати, забруднення довкілля, виїзд за межі країни мільйонів громадян в пошуку безпеки від страхіть війни, а також зумовила гостру необхідність пошуку джерел для відновлення зруйнованого окупантами на вищому за довоєнний рівні;

– необхідність подолання наслідків війни, що потребує колосальних і, відповідно, завеликих коштів для постраждалої від агресивних дій рашистів України, зумовлюють пошук джерел для інвестування повоєнної відбудови України;

– український законодавець відреагував на зміни в суспільному житті України, спричинені війною, і передбачив значні стимули для інвесторів [9; 21; 22], що має істотно посилити приватне інвестування суспільно важливих проектів в Україні, однак не спроможне покрити потреби в колосальних коштах на повоєнну відбудову;

– особливу роль у справі повоєнної відбудови мають відігравати найбільш ефективні моделі інвестування, серед яких державно-приватне партнерство – важливий економіко-правовий механізм забезпечення національної безпеки, що віддзеркалено в Стратегії національної безпеки України [28], а ефективність інституційної форми ДПП за участі кількох дружніх держав та бізнесу доведена досвідом ЄС [19], завдяки можливостям залучення необхідних (зазвичай великих) ресурсів та посиленому контролю за ефективністю їх використання, а також продуманості нормативно-правового регулювання;

– подібне до передбаченого Регламентом ЄС 2021/2085 від 19.11.2021 [19] партнерство могло б стати у пригоді Україні, проте є кілька проблем: відсутність в Законі України «Про державно-приватне партнерство» [27] положень щодо інституційної форми партнерства та можливості участі в ньому, крім України, її органів місцевого самоврядування та бізнесу, інших (дружніх) держав; необхідність врегулювання за допомогою міжнародно-правових засобів подібної співпраці (членство України в ЄС значною мірою вирішило б цю проблему, проте можливість отримання такої участі в ЄС залишається поки що в перспективі); разом з тим, обставини вимагають пошуку прийнятних рішень щодо використання потенціалу інституційного

партнерства за участі кількох дружніх держав та суб'єктів бізнесу до схвалення рішення про прийняття України до складу членів ЄС і, відповідно, поширення на неї дії актів ЄС;

– стимулювання інвестицій з використанням різних правових механізмів, включно з інституційним ДПП за участі дружніх держав, – нагальна потреба, що має прийти на додаток до безкоштовної допомоги Україні і забезпечити повоєнну відбудову економічної та інших сфер суспільного буття на вищому за довоєнний рівні. Одну з основних ролей в цьому має відіграти вдосконалення нормативної бази [29, с. 15-16] з використанням досвіду інших країн, що стикнулися з проблема повоєнної відбудови, а також ЄС, членство в якому є одним з пріоритетів Української держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

2. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.1992 (втратив чинність). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

3. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

4. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

5. Про наукові парки: Закон України від 25.06.2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1563-17#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій: Закон України від 09.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20#Text> (дата звернення: 26.11.2023).

7. Скільки Україні коштує війна: Шмигаль ошелешив сумою. URL: <https://tsn.ua/ato/skilki-ukrayini-koshtuye-viyna-shmigal-osheleshiv-sumoyu-2383519.html> (дата звернення: 03.08.2023).

8. Завдані російським вторгненням збитки екології сягають 2 трильйонів гривень, - Міндовкілля. URL: https://sensor.net/ua/news/3439896/zavdani_rosiyiskym_vtorgnennyam_zbytky_ekologiyi_syagayut_2_trylyioniv_gryven_mindovkillya (дата звернення: 27.08.2023).

9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями: Закон України

від 9 серпня 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3311-20#Text> (дата звернення: 26.10.2023).

10. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text> (дата звернення: 26.10.2023).

11. Собенко Н. Світовий банк назвав суму, потрібну на відновлення України. URL: <https://suspihne.media/422325-svitovij-bank-nazvav-sumu-potribnu-na-vidnovlenna-ukraini/> (дата звернення: 26.10.2023).

12. Гринів В., Клепанчук О. Роль інвестиційних процесів у післявоєнній відбудові торговельної галузі України. *Scientific journal "MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS"*. 2023. № 2. С. 179–188. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2023-8-24>.

13. Шаповалов М. Концептуальні засади післявоєнного відновлення економіки України. *Молодий вчений*. 2023. № 6(118). С. 99-104. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-20>.

14. Гришко В. І., Киричук Б. С. Євроінтеграція як запорука післявоєнного відновлення України: актуальні проблеми та перспективи розвитку. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. Вип. 4. С. 30-36. DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.1.5>.

15. Анастасія Жарикова. Україна може залучити до \$130 млрд приватних коштів на відбудову: у Світовому банку розповіли як. <https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/26/705889/> (дата звернення: 11.11.2023).

16. Інноваційні основи відновлення та розвитку країн після збройних конфліктів: інноваційний вимір: колективна монографія / за ред. д.е.н. Омеляненка В. А. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань. 2022. 280 с.

17. Біла І. С., Посна В. С., Шевченко О. О. Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*, № 8(1), С. 10–16. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2023.8.1.10-16>.

18. Дослідження ініціатив у сфері повоєнного відновлення. Червень 2023 року. 235 с. URL: https://ednannia.ua/images/Master_version_UKR_Rebuilding.pdf (дата звернення: 11.11.2023).

19. Council Regulation (EU) 2021/2085 of 19 November 2021 establishing the Joint Undertakings under Horizon European and repealing Regulations (EC) No 219/2007, (EU) No 557/2014, (EU) No 558/2014, (EU) No 559/2014, (EU) No 560/2014, (EU) No 561/2014 and (EU) No 642/2014. ST/12156/2021/INIT. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32021R2085> (дата звернення: 26.03.2023).

20. Про "UkraineInvest". URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/services-team/about-ukraineinvest/> (дата звернення: 01.11.2023).

21. Марчук І., Цівкач С. Еволюція та нові можливості «інвест-нянь». URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/09/11/704144/> (дата звернення: 01.11.2023).

22. Гришанова Н. Ухвалено Закон, що розширить можливості для реалізації інвестиційних проєктів в Україні. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/221513_ukhvaleno-zakon-shcho-rozshirit-mozhli-vost-dlya-realzats-nvestitsynikh-proktv-v-ukran (дата звернення: 01.11.2023).

23. Вимоги до техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проєкту із значними інвестиціями: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 515. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/515-2021-%D0%BF#n8> (дата звернення: 12.11.2023).

24. Порядок та методологія проведення оцінки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 819. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2021-%D0%BF#n10> (дата звернення: 12.11.2023).

25. Жариков А. Україна може залучити до \$130 млрд приватних коштів на відбудову: у Світовому банку розповіли як. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/26/705889/> (дата звернення: 11.11.2023).

26. Horizon Europe - Research and innovation. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en (дата звернення: 11.11.2023).

27. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 07.10.2023).

28. Стратегія національної безпеки України: затв. Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12> (дата звернення: 05.07.2023).

29. НОВА УКРАЇНА: СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У СВОБОДУ, МИР ТА ПРОЦВІТАННЯ. 13 квітня 2023 року: Проєкт USAID з економічного розвитку, управління та зростання підприємництва (EDGE). URL: https://www.usaid.gov/sites/default/files/2023-04/EDGE%20UIPA%20Report-%20online%20-%20Ukrainian%20%2811%20Apr%202023%29_AC.pdf.

**LEGAL SUPPORT OF STRATEGIC INVESTMENT USING
EU EXPERIENCE**

Vinnyk O. M., Doctor of Legal Sciences, Professor,
Corresponding Member of NALS of Ukraine,
Main Researcher of the of the international private law and
legal problems of European integration department
of the Academician F. H. Burchak Scientific Research
Institute of Private Law and Entrepreneurship
of NALS of Ukraine (Kyiv)

Keywords: post-war reconstruction; investment; making investments; public-private partnership/PPP; institutional form of PPP; foreign state partners.

The article is devoted to the problems of ensuring investment efficiency in the conditions of the post-war reconstruction of Ukraine. In this regard, the state of the economy and other spheres of social life of Ukraine is analysed in view of the losses from Russian aggression, the amount of funds needed for reconstruction is determined, the role of regulatory and legal support in increasing the efficiency of investment, its adjustment in view of the need for post-war reconstruction and , accordingly, increasing opportunities for attracting investments. Incentives for private investment provided by the Law of 2020 "On State Support of Investment Projects with Significant Investments in Ukraine" and the amendments made to it in 2023 are not able to fully resolve the attraction of the colossal (more than \$400 billion) necessary for post-war reconstruction funds. In this connection, the problem of attracting investments from friendly states and finding adequate legal mechanisms arises. The experience of the EU can be useful in this case, since Council Regulation (EU) 2021/2085 of 19 November 2021 establishing the Joint Undertakings under Horizon European and repealing Regulations (EC) No 219/2007, (EU) No 557/2014, (EU) No 558/2014, (EU) No 559/2014, (EU) No 560/2014, (EU) No 561/2014 and (EU) No 642/2014. ST/ 12156/2021/INIT) provides a legal mechanism for attracting funds from several friendly states (EU members) and private businesses for the implementation of strategic investment and innovation projects in the form of institutional public-private partnerships. The Law of Ukraine "On Public-Private Partnership" does not provide for an institutional form of partnership, nor the possibility of involving other (friendly to Ukraine) states as state partners, except for Ukraine and local self-government bodies. Taking into account the need for foreign (at the state level) investment, which is fundamentally different from free aid, which is burdensome for donor countries, and Ukraine's course towards European integration (and, accordingly, solving the problem of adapting Ukrainian legislation to EU law), it is advisable for the Ukrainian legislator to take into account the provisions of the mentioned Regulation EU, while not ignoring the conditions of Ukraine.